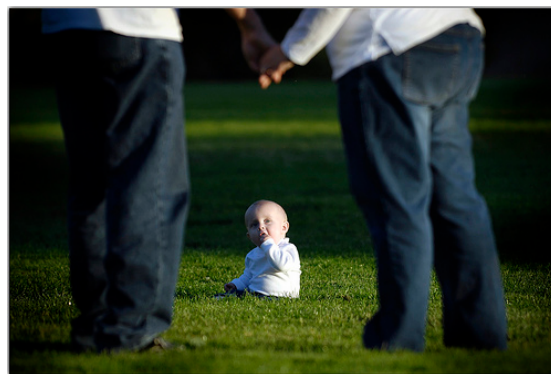

Ikke alle børn fødes lige

Ikke alle børn der fødes i dette kongerige fødes lige. De fødes med forskellige rettigheder, rettigheder der er bestemt af deres forældres seksuelle orientering.

Ønsket om at stifte familie er et dybfølt ønske hos mange mennesker. Jeg er sikker på, at mange af jer her i salen vil give mig ret. Mange af jer har selv børn, og mange af jer vil have en oplevelse af, at det at få børn har været en meget vigtig del af jeres liv. Ønsket om at få børn er almenmenneskeligt. Det kan føles af alle, af mænd og kvinder, af kristne og muslimer, af mennesker med lys og med mørk hudfarve, af heteroseksuelle og af homoseksuelle. Det er en almenmenneskelig ting.

I dag vælger mange lesbiske par at føre drømmen om at stifte familie ud i livet. Mange vælger at benytte sig af insemination, som i Danmark betyder insemination med anonym donorsæd, og efter ni måneder kommer barnet – en skelsættende begivenhed i familiens liv. En skelsættende begivenhed i enhver families liv.

Men her begynder problemerne for de lesbiske forældre og deres børn.

Der er indført ordninger, der skal hjælpe familier med at finde sig til rette i den nye situation. Her tænker jeg f.eks. på orlovsordninger. Det er gode ordninger, som skal skabe stabilitet og trykthed omkring barnet. De er blot ikke tilgængelige for begge forældrene i et lesbisk forældrepar.

Årsagen til miseren er lidt teknisk. Hvis en mand og en kvinde får et barn sammen, så er de juridiske forhold bestemt i børneloven. Men hvis et lesbisk får et barn, så er det kun den biologiske mor, der omfattes af børneloven. Den anden kan dog også blive anerkendt som forælder, men det må ske ved adoption, nærmere bestemt stedbarnsadoption. Og med adoptionsloven følger en række betingelser, som ikke findes i børneloven.

En regel siger, at tilsagn til adoption tidligst kan gives tre måneder efter nedkomsten. Det er den biologiske mor, der skal give dette tilsagn. Reglen stammer fra en tid, hvor mange kvinder blev gravide og forladt, og for at sikre, at en eventuel beslutning om bortadoption ikke var en overilet handling, fik hun med reglen 3 måneder til at tænke sig om. Det har selvsagt intet med den situation at gøre, at et lesbisk par laver en planlagt familieførelse.

Konsekvensen af reglen er, at den ene halvdel af forældreparret ikke anerkendes som juridisk forælder de første måneder af barnets liv. Dermed er der selvfølgelig ingen adgang til orlov. Medmoderen må pænt tage på arbejde efter nedkomsten. Hvis arbejdsgiveren tillader det, kan hun evt. holde noget ferie her, eller hun kan snyde sig til ophold sammen med sit nyfødte barn ved at melde sig syg. Er det fair overfor forældrene? Er det fair overfor barnet?

I Danmark er 14 dage af barselsorloven forbeholdt faderen, og de skal afholdes indenfor de første uger efter fødslen. Da stedbarnsadoption ikke kan gennemføres før tidligst 3 måneder efter fødslen, er

det ikke muligt for medmoderen at nå at holde den. Derfor har lesbiske forældrepar kun 50 ugers barselsorlov tilsammen, mens andre forældrepar har 52 uger.

Orlovsordninger er gode ting. De er skabt for barnets skyld for at sikre gode og trygge rammer i tiden efter fødslen. Men ikke alle børn kan altså få begge deres forældre hos sig.

Det er så ovenikøbet ikke det eneste. Der er flere regler: Det er f.eks. en betingelse for at gennemføre en stedbarnsadopton, at forældrenes parforhold har bestået i 2 1/2 år. Og hvad værre er: Man kan ikke adoptere, hvis man er under 25 år. Som medmor kan du altså ikke blive juridisk mor til dit eget barn før du er 25.

Ét er orlov. Et andet er bekymringen for dødsfald. Hvis den biologiske mor dør før stedbarnsadoptionen er gennemført er barnet forældreløst. Barnet og medmoderen er ikke i familie med hinanden. Hvis modsat medmoderen skulle dø før adoptionen, ville barnet arvemæssigt være ringe stillet. Vi har ganske vist ikke hørt om dødsfald endnu, men det er noget, der fylder fantastisk meget i hovederne på en ny regnbuefamilie, som i stedet burde kunne hengive sig til det, der betyder noget – glæden ved det nye liv.

Nu tænker I måske: "Jamen den sag er da oplagt – selvfølgelig skal alle børn da have samme vilkår. Det må da være en fejl, som man blot skal gøre opmærksom på, for at få at få rettet op på." Men nej, det er ikke tilfældet. Folketinget har behandlet adskillige lov- og beslutningsforslag om dette, og de er alle faldet.

Begrundelsen har været, at 3-månedersreglen giver den biologiske mor mulighed for at tænke sig grundigt om, og det er en god ting. Og nogle få har været parate til at sige, at man simpelthen ikke støtter denne type familier.

På trods af de mange forslag må lesbiske par derfor stadig se til, hvordan heteroseksuelle par, der har fået præcis samme behandling som dem på fertilitetsklinikken, når barnet kommer uden videre bliver anerkendt som forældre, mens de, det

lesbiske par, skal bruge endeløse menneskelige ressourcer på at overveje, hvordan de skal få tiden efter nedkomsten til at hænge sammen, og hvordan de skal sikre deres barn i tilfælde af dødsfald.

Ikke alle børn der fødes i dette kongerige fødes lige. De fødes med forskellige rettigheder, rettigheder der bestemmes af deres forældres seksuelle orientering. Sådan skal det vel ikke blive ved med at være - vel?

Tale fra åbningen af Inklusionsåret 2008 med kronprinsesse Mary, Institut for Menneskerettigheder, 10. december 2007

Af Søren Laursen – sla@lbl.dk
Retspolitisk talsperson, LBL

Læs mere på <http://www.lbl.dk>

Foto:
Creative Commons, A Child's Admiration, Extra Medium
Forfatteren v. arrangementet, Klaus Slavensky